

28.4.2026

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuuluttaa kaivoslain (10.6.2011/621) perusteella 28.4.2026 kullanhuuhtontalupaa koskevan päätöksen

Hakija: Lapin Kullankaivajain Liitto ry

Lupatunnus: HL2020:0024

Alueen sijainti: Inari, Lauttaoja, 2,2 ha

Päätöksiin saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Päätös katsotaan tulleen tiedoksi saaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika päättyy 4.6.2026.

Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Kuulutus ja päätös ovat nähtävänä 28.4.2026 – 4.6.2026 Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/maatokset-ja-kuulutukset/kullanhuuhtontaluvat>

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan ilmoituskanavalla.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 5052 000

Kuulutettu 28.4.2026

Pidetään nähtävänä 4.6.2026 asti

Lapin Kullankaivajain Liitto ry

PÄÄTÖS KULLANHUHDONTALUVAN VOIMASSAOLON JATKAMISESTA

Hakija: Lapin Kullankaivajain Liitto ry
Vireilletulopvm: 13.2.2026
Etuoikeuspm: 13.2.2026
Hakemuksen tarkoitus: Kullanhuuhdonta valtion omistamalla alueella.
Kaivoslain (621/2011) 22 §:n mukaan kullanhuuhdontaan valtion omistamalla alueella on oltava kaivosviranomaisen lupa.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto myöntää kaivoslain nojalla jatkoaikaa kullanhuhdontaluvalla HL2020:0024 hakemuksen mukaisesti.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa säädetyt edellytykset täyttyvät eikä kaivosviranomaisen selvityksen perusteella luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.
Kaivoslaki 45 § ja 50 §.

Kullanhuhdontaluvan haltijalla on tässä luvassa mainitulla kullanhuuhdonta-alueella yksinoikeus etsiä ja kartoittaa maaperässä esiintyvää kultaa, ottaa talteen ja hyödyntää maaperässä esiintyvää kultaa huuhtomalla sekä ottaa talteen ja hyödyntää huuhdonnan sivutuotteena irtomaasta löytyvät platinahiput sekä jalo- ja korukivet.

Päätöksen voimassaolo

Kullanhuhdontalupa on **voimassa tällä päätöksellä kymmenen (10) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Hakemuksen mukaisesti. Luvan voimassaoloaika on lain sallima enimmäisaika voimassaolon jatkamiselle. Kullanhuuhdonnan ei katsota aiheuttavan yleiselle tai yksityiselle edulle sellaista vahinkoa tai haittaa, että luvan voimassaoloaikaa olisi lyhennettävä.

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain 168.1 §:n mukaisesti **kullanhuhdontalupa**an perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja

lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Kaivosviranomainen voi kuitenkin kaivoslain 169 §:n nojalla antaa päätöksen täytäntöönpanomääräyksen perustellusta syystä hakijan pyynnöstä, jolloin luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen.

Tässä luvassa määrätty kullanhuuhdontakorvaus on suoritettava vuosittain omatoimisesti lupamääräyksen 12 mukaisesti Metsähallitukselle.

Jos asianomaisen toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Luvan hakija on 13.2.2026 pyytänyt päätöksen täytäntöönpanomääräystä kaivoslain 169 §:n mukaisesti ja perustellut hakemuksessaan täytäntöönpanomääräyksen tarpeen. Kun huomioidaan alueen sijainti, aiempi toiminta alueella sekä haetun toiminnan määrä, voidaan todeta, että toiminnan aloittaminen lupaehtojen mukaisesti ei aiheuta alueella sellaisia muutoksia, että se tekisi mahdollisen muutoksenhaun tarpeettomaksi.

Tukes määrää kaivoslain 169 §:n nojalla, että tämän lupapäätöksen mukaiseen kullanhuuhdontaan voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä annettuja lupamääräyksiä noudattaen. Tässä luvassa sallittu kullanhuuhdonta on kullanhuuhdontamenetelmineen vastaavaa kuin alueella aikaisemmin voimassa olleessa luvassa. Muutoksenhakutuomioistuimien voi valituksesta kumota täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta annetun määräyksen.

Kullanhuuhdonta voidaan kuitenkin aloittaa vasta, kun tässä kullanhuuhdentaluvassa edellytetyt velvoitteet on suoritettu. Kullanhuuhdentaluvalle HL2020:0024 on määrätty yhteensä 1700 euron vakuus.

Luvan haltijan tulee huolehtia, että alueella kullanhuuhdonta suorittava henkilö tai henkilöt ovat perehtyneet tässä luvassa annettuihin määräyksiin.

Kullanhuuhdonta-alueen tiedot

Pinta-ala: 2,2 ha
Alueen nimi: Kuvernöörin viraston takamettä
Sijainti: Inari, Miessijoki, Lemmenjoen kansallispuisto, Natura 2000 alue, Metsähallituksen hallinnoima valtionmaa. Alueen sijainti ja rajat ilmenevät tämän päätöksen liitetystä kartasta (liite 2).

LUPAMÄÄRÄYKSET

Kullanhuuhdentaluvassa annettavat määräykset kaivoslain 54 § mukaisesti:

1. Kullanhuuhdonnan ajankohdat ja menetelmät

Tämä lupa oikeuttaa lapiokaivuun suorittamiseen lupa-alueella. Vuotuinen kaivumäärä on enimmillään 100 m³ ja toiminta tulee rajoittaa vuosittain 1.6.–30.9. väliselle ajalle.

Perustelut: Hakemuksen mukaisesti. Toiminnan alueellisella ja ajallisella rajoittamisella vähennetään vaikutuksia lupa-alueeseen, sen ympäristöön ja alueen mahdolliseen muuhun toimintaan. Alue on rajattu ja toimintaan tarvittavien lupien lupaehdot lupa-alueella turvaavat sen, että toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat haitat ovat ajalliselta kestoaltaan ja sijainniltaan rajallisia.

2. Kullanhuhdonta-alueen kunnossapito

Kullanhuhdonta on rajoitettava välttämättömiin toimenpiteisiin. Kullanhuhdontaluvan nojalla tapahtuvasta toiminnasta ja muusta kullanhuhdonta-alueen käytöstä ei saa aiheutua haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luontoesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muille lähistöllä olevien alueiden käyttötarpeille haittaa tai vahinkoa eikä vahinkoa alueella mahdollisesti sijaitseville kulttuurihistoriallisesti arvokkaille kohteille.

Kullanhuhdontaluvan haltijan on pidettävä kullanhuhdonta-alue siistinä ja sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää turvallisuuden vaatimukset eikä haitallisia ympäristövaikutuksia aiheudu. Toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että puustolle aiheutuvat vahingot ovat mahdollisimman vähäisiä. Pystypuiden kaataminen on kielletty. Puuston poistamisesta on sovittava etukäteen alueen hallinnasta vastaavan tahon kanssa. Puuryhmiä on jätettävä kaivualueelle.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki 24 §.

Sopimalla puuston poistamisesta etukäteen varmistetaan siitä, ettei olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luontoesiintymien olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa pääse syntymään.

Kullanhuhdontaluvan nojalla ei saa harjoittaa toimintaa, joka vaikuttaa vesistöön. Mikäli lupa-alueelle suunnitellaan vesistöön vaikuttavaa toimintaa, tulee tähän toimintaan olla ympäristö- tai vesilupa. Näissä luvissa toimivaltainen viranomaisena on Lupa- ja valvontavirasto.

3. Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentäminen

Kullanhuhdontaluvan haltijoiden on estettävä porojen joutuminen jyrkkäreunaisiin kaivukuoppiin ja merkittävä tai luiskattava kaivannot siten, ettei niistä aiheudu vaaraa

alueella liikkuville. Lupa-alueelle ei saa virittää puiden väliin naruja tai muuta vastaavaa, joka voi aiheuttaa vaaratilanteita alueella mahdollisesti liikkuville. Kaivannot tulee merkata maastoon heijastinkepeillä. Lisäksi myös kullanhuuhdonnan tarvikkeet on varastoitava alueelle keskitetysti siten, että niistä ei aiheudu poronhoidolle haittaa. Mahdolliset poronhoitotyöt alueella tulee ottaa toiminnassa huomioon ja tämän mahdollistamiseksi toiminta alueella on tarvittaessa keskeytettävä paliskunnan pyynnöstä. Kullanhuuhdontaluvan haltijan on otettava huomioon alueella mahdollisesti olevat poronhoidolle tärkeät rakenteet kuten esimerkiksi erotusaidat. Poronhoitoon liittyviä rakenteisiin ei saa kajota ilman asianosaisen paliskunnan lupaa, ja kulkemiseen on käytettävä valmiita veräjiä.

Perustelut: Määräys perustuu Poronhoitolain (848/1990) 2§:ään ja kaivoslain 54 §:ään. Alue kuuluu Sallivaaran paliskunnan alueeseen.

Alueen ominaisuudet, luvanmukainen kaivumäärä ja luvassa annettu aikarajoitushuomioiden lupamääräyksellä voidaan varmistua, ettei tämän tai alueen lähimpien lupien luvanmukainen toiminta yhdessä aiheuta poronhoidolle olennaista haittaa.

Lupamääräyksessä mainituilla toimenpiteillä vähennetään kullanhuuhdonnasta poronhoidolle aiheutuvia haittoja erityisellä poronhoitoalueella. Myös tämän luvan muissa lupamääräyksissä kielletään olennaisen haitan aiheuttaminen muille elinkeinoille, määrätään aiheutuneiden vahinkojen ja haittojen korvaamisesta sekä rajataan toimintaa ajallisesti.

4. Saamelais- ja koltta-asioihin liittyvät määräykset

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on huolehdittava, ettei toiminnasta yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueiden muiden käyttömuotojen kanssa aiheudu sellaista haittaa, joka olennaisesti heikentäisi edellytyksiä harjoittaa saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria. Mikäli olennaista haittaa aiheutuu, toiminta on keskeytettävä ja aiheutunut haitta korjattava välittömästi.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki 38 § ja 50 §. Alue sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella. Alue ei sijoitu koltta-alueelle. Kaivosviranomaisen tulee kaivoslain 38 §:n mukaisesti saamelaisten kotiseutualueella selvittää yhteistyössä saamelaiskäräjien, alueen paliskunnan, Metsähallituksen ja hakijan kanssa kullanhuuhdontaluvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvat vaikutukset saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan sekä harkita tarvittaessa haittojen vähentämiseksi ja estämiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Kullanhuuhdonnan mahdollinen vaikutus saamelaiskulttuuriin selvitetään paliskunnittain, koska poronhoito on tärkeä osa saamelaiskulttuuria ja se on alueiden käytön kannalta herkkä elinkeino. Koska paliskuntien alueet on selkeästi rajattu aidoilla, kaivoslain mukaisen kullanhuuhdonnan vaikutukset saamelaiskulttuurille rajoittuvat pääasiallisesti sen paliskunnan alueeseen, jolla kullanhuuhdonta harjoitetaan.

Asian selvittämiseksi kaivosviranomaisen on pyytänyt lausunnot saamelaiskäräjiltä, alueen paliskunnalta ja Metsähallitukselta.

Sallivaaran paliskunnan kokonaispinta-ala on noin 299 000 ha. Sallivaaran paliskunnan alueelle sijoittuu 68 kpl lainvoimaisia kullanhuuhdontaan oikeuttavia lupia, pinta-alaltaan yhteensä noin 157 ha. Kyseisen lupahakemuksen läheisyyteen (2 km säteellä alueesta) sijoittuu 62 ha, 17 kpl. Alueen läheisyyteen sijoittuu 2 ha, 1 kpl kullanhuuhdentalupahakemuksia.

Lupahakemusalueen läpi kulkee retkeilytarkoitukseen käytettävä Lemmenjoen kultareitti.

Kaivosviranomaisen on arvioinut tämän luvan nojalla sallitun toiminnan mahdollista haittaa ja olennaista vaikutusta harjoittaa perinteisiä saamelaiselinkeinoja tai muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria saamelaisten kotiseutualueella. Toiminnan luonteen ja laajuuden sekä ennakoitavissa olevien vaikutusten perusteella kaivosviranomaisen arvioi, ettei tämän kullanhuuhdentaluvan lupamääräysten mukainen toiminta yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueen muiden maankäyttömuotojen kanssa yhdessä olennaisesti heikennä edellytyksiä harjoittaa saamelaiselinkeinoja tai ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria

5. Yhteisvaikutusten arviointi

Kaivosviranomaisen on tehtävä yhteisvaikutusten arviointi, missä tarkastellaan alueella olevien kullanhuuhdentalupien yhteisvaikutuksia saamelaisten elinkeinoon, saamelaiskulttuuriin sekä poronhoitoon. Kaivosviranomaisen omien selvitysten ja havaintojen lisäksi yhteisvaikutusta arvioidessa on huomioitu lausunnoissa esiin tulleet seikat sekä alueiden ja toimintojen kokonaismäärä, sijainti ja toiminta.

Kyseessä oleva kullanhuuhdentalupa oikeuttaa luvanhaltijan suorittamaan lupa-alueella kullanhuuhdonta perinteisellä menetelmällä eli lapiokaivuulla. Alueella ei saa käyttää koneita kaivuutyön suorittamiseen. Voimakone (aggregaatti) tai polttomoottoripumput ovat sallittuja veden pumppaamiseen huuhdonta-alueeseen.

Lapiokaivuulle on tyypillistä, että kaivetut kuopat ovat matalia. Lupa-alueesta on ns. avattuna enintään muutamia kymmeniä neliömetrejä kerrallaan, ja kaivuun edetessä tehtyjä kaivantoja täytetään huuhdotulla maa-aineksella ja kuoppien reunat luiskataan loivemmaksi.

Lapiokaivuun vaikuttavuus on lupa-alueeseen pientä. Kaivuukauden aikana käsiteltäväksi haettujen maamassojen määrä on enimmillään 100 m³, tarkoittaen että metrin syvyisenä säännöllisenä kaivantona kuopan mitat olisivat 10 m x 10 m x 1 m (kaivuusyvyys). Lupa-alueen pinta-ala on 2,2 ha, joten kunakin kaivuukautena saa auki kaivaa n. 0,45 % alueen kokonaispinta-alasta.

Voimassa olevien lupien mukainen toiminta kullanhuuhtontalupa-alueilla vaikuttaa porojen laidunkiertoon kesän ja syksyn aikana. Lupien mukainen toiminta ei muodosta fyysistä estettä porojen liikkumiselle muuten kuin kaivuun alla olevalla kohdalla.

Lupaehdot noudatettaessa, kyseisen lupa muiden alueella olevien kullanhuuhtontalupien kanssa ei olennaisesti heikennä edellytyksiä harjoittaa perinteisiä saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria eikä aiheuta huomattavaa haittaa poronhoidolle.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki 24 §. Kaivosviranomaisen on harkittava alueella olevien kullanhuuhtontalupien yhteisvaikutukset saamelaiselinkeinoihin tai saamelaiskulttuuriin ja poronhoitoon.

Vaikutukset Lemmenjoen Natura-2000 -alueeseen

Lupa-alueella tulee huomioida Natura-aluetta koskevat säännökset ja olemaan merkittävästi heikentämättä luonnonarvoja.

Alueella on aiemmin harjoitettu kullankaivuuta, eikä alueella esiinny Lupa- ja valvontaviraston lausunnon mukaan luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisia tiukasti suojeltuja luontotyyppisiä, luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023) liitteiden koko maassa rauhoitettujen eläin- ja kasvilajien esiintymiä eikä luontodirektiivin luontotyyppisiä.

Tämän kullanhuuhtontaluvan nojalla alueella saa harjoittaa kullanhuuhtontaa perinteisellä menetelmällä eli lapiokaivuulla. Alueella ei saa käyttää koneita kaivuutyön suorittamiseen. Voimakone (aggregaatti) tai polttomoottoripumput ovat sallittuja veden pumppaamiseen huuhtontakouruun. Kaivosviranomaisen arvioi, että kullanhuuhtontalupahakemuksen mukainen lapiolla tehtävä kullanhuuhtonta noudattamalla tässä kullanhuuhtontaluvassa annettuja lupamääräyksiä ei heikennä alueen luonnonarvoja, jolloin Natura-arviointia ei tarvita.

6. Kullanhuuhtontaa koskeva selvitysvelvollisuus

Kullanhuuhtontaluvan haltijan tulee vuosittain toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle selvitys talteen otetun kullan ja käsittelyn irtomaan määrästä sekä rakentamisesta kultanhuuhtonta-alueella ja muusta alueen käytöstä.

Selvityksen tulee sisältää:

- 1) talteen otetun kullan määrä grammoina
- 2) käsittelyn irtomaan määrä irtokuutiometreinä
- 3) käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät
- 4) kultanhuuhtonta-alueella työskentelevien henkilöiden määrä henkilötyöpäivinä
- 5) työskentelyaika kultanhuuhtonta-alueella
- 6) tehdyt maisemointi- ja jätehuoltotoimenpiteet

Selvitys on jätettävä kaivukautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki 28 §, asetus kaivostoiminnasta (1123/2025) 10 §.

7. Jälkitoimenpiteet

Kun kultanhuuhtontalupa on rauennut tai peruutettu, on kultanhuuhtontaluvan haltijan saatettava kultanhuuhtonta-alue välittömästi yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava rakennukset ja rakennelmat sekä laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen ja maisemallisesti tyydyttävään tilaan. Kultanhuuhtontaluvan haltijan on tehtävä viipymättä kirjallinen ilmoitus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ja Metsähallitukselle, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on kuitenkin tehtävä viimeistään vuoden kuluttua luvan raukeamisesta tai peruuttamisesta. Ilmoituksen tulee sisältää tieto jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki 29 §.

8. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma ja sen noudattaminen

Kullanhuuhtontaluvan haltijan on noudatettava viranomaiselle toimittamaansa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki 25 §. Kultanhuuhtoja on velvollinen huolehtimaan maa- ja kivennaisjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

9. Vakuus

Kullanhuuhdontaluvan haltija on asettanut alueelle 1700 euron vakuuden. Vakuussumma katsotaan olevan riittävä kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneen vahingon ja haitan korvaamista sekä kaivoslain mukaisten jälkitoimenpiteiden suorittamista varten.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki 107 § ja 110 §. Vakuus määräytyy hakemuksessa esitetyn kaivumenetelmän, kaivumäärän ja alueen ominaisuuksien perusteella. Alueella on suunniteltu harjoitettavan lapiokaivua ja alueelle kulku on vaikea.

10. Ilmoitus kullanhuuhdonta-alueen maastotöistä

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti alueen hallinnasta vastaavalle Metsähallitukselle sekä alueen paliskunnalle ja saamelaiskäräjille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa. Maastotöitä koskevassa ilmoituksesta on käytävä ilmi:

- 1) töistä vastaavan henkilön nimi sekä yhteystiedot;
- 2) arvioitu maastotöiden aloitusajankohta ja kesto;
- 3) tarkempi selvitys, mitä maastotöitä tehdään sekä mitä työmenetelmiä ja koneita käytetään;
- 4) arvio toimenpiteiden määrästä;
- 5) alueella työskentelevien henkilöiden lukumäärä;
- 6) arvio maastotöiden vaikutuksista ympäristöön;
- 7) tarvittaessa selvitys muista seikoista, joilla voi olla merkitystä.

Maastotöitä koskevaan ilmoitukseen on liitettävä kartta, johon on merkitty alue, jolla maastotöitä tullaan tekemään. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kuukautta ennen maastotöihin ryhtymistä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki 27 §, asetus kaivostoiminnasta 8 §.

11. Rakentaminen

Tämä kullanhuuhdontalupa ei oikeuta rakentamiseen, eikä alueelle ole tarkoitus rakentaa uusia kaivoslain tarkoittamia rakennuksia tai rakennelmia. Rakennusten ja rakennelmien rakentaminen Lemmenjoen kansallispuiston alueella on kielletty, poikkeaminen tästä kiellosta edellyttää lain (521/2023) 21 c §:n mukaisesti Metsähallituksen lupaa.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 26 §, sekä Laki eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille annetun lain muuttamisesta (521/2023) § 21 c.

12. Korvaus alueen hallinnasta vastaavalle viranomaiselle

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on suoritettava Metsähallitukselle vuotuista korvausta 50 euroa hehtaarilta. Kullanhuuhdontakorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kullanhuuhdontalupa on tullut lainvoimaiseksi tai kaivosviranomaisen on antanut määräyksen päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava viimeistään 15 päivänä maaliskuuta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki 102 §.

13. Vahinkojen ja haittojen korvaaminen kullanhuuhdonta-alueella

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on korvattava kullanhuuhdonta-alueella tapahtuvasta kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Kaivoslaki 103 §.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut hakemuksesta kuuluttamalla sitä 19.2.2026 – 30.3.2026. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 30.3.2026.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Sallivaaran paliskunnalle 19.2.2026
Sallivaaran paliskunta ei ole antanut lausuntoaan.
- 2) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Metsähallitukselle 19.2.2026
Metsähallituksen lausunto 30.3.2026 (liite 3).

- 3) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Inarin kunnalle 19.2.2026
Inarin kunnan lausunto 11.3.2026 (liite 4).
- 4) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Lupa- ja valvontavirastolle 19.2.2026
Lupa- ja valvontaviraston lausunto 26.3.2026 (liite 5).
- 5) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaiskäräjille 19.2.2026
Saamelaiskäräjät ei ole antanut lausuntoaan hakemuksesta.
- 6) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaismuseumuseo Siidalle 19.2.2026
Saamelaismuseumuseo Siidan lausunto 30.3.2026 (liite 6).

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

Lausunnoissa esitetyt kaivosviranomaisen toimivaltaan kuuluvat seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä.

Selitys

Hakijalta ei ole pyydetty selitystä.

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia ja mielipiteitä ei ole jätetty.

TIEDOKSI LUVAN HALTIJALLE

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Lupa- tai muun asian ratkaisemisesta ja muutoin tämän lain mukaan toimimisesta säädetään tämän lain lisäksi luonnonsuojelulaissa (9/2023), ympäristönsuojelulaissa (527/2014), erämaalaissa (62/1991), alueidenkäyttölaissa (132/1999), rakentamislaisissa (751/2023), vesilaisissa (587/2011), poronhoitolaissa (848/1990), säteilylaissa (859/2018), ydinenergialaisissa (990/1987), muinaismuistolaisissa (295/1963), maastoliikennelaisissa (1710/1995), patoturvallisuuslaissa (494/2009), hallintolaisissa (434/2003), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), saamelaiskäräjistä annetussa laissa, saamen kielilaisissa (1086/2003), kielilaisissa (423/2003), ulkomaalaisten yritysostojen seurannasta annetussa laissa (172/2012), eräiden kiinteistönhankintojen luvanvaraisuudesta annetussa laissa (470/2019), valtion etuosto-oikeudesta eräillä alueilla annetussa laissa (469/2019) ja kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi annetussa laissa (468/2019) sekä lisäksi muualla laissa.

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastoliikenne

Kullanhuuhdonta-alueella ja sen ulkopuolella tapahtuva maastoliikenne edellyttää maastoliikennelain mukaisen luvan maanomistajalta.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on kaivoslain 69 §:n mukaan haettava kullanhuuhdontaluvan muuttamista kaivosviranomaiselta, mikäli kullanhuuhdonta koskevien toimenpiteiden määrässä, laadussa tai aikataulussa tapahtuu sellainen muutos, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa.

Kaivosviranomaisen on päätettävä, että kullanhuuhdonta lupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Kullanhuuhdonta lupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Kullanhuuhdontaluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksistä säädetään kaivoslain 65 §:ssä sekä Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta 38 §:ssä.

Kaivoslain 65.1 §:n mukaan kullanhuuhdontaluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kymmenen vuotta kerrallaan. Kaivoslain 65 §:n mukaisesti kullanhuuhdontaluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) kullanhuuhdonta on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) kullanhuuhdonta-alueella on edelleen maalajeista huuhdottavaa kultaa niin runsaasti ja sellaisessa muodossa, että kullanhuuhdonnan jatkamiselle on edellytykset;
- 3) kullanhuuhtoja ei ole olennaisesti laiminlyönyt hakemuksen kohteena olevaan lupaan perustuvassa toiminnassa toimintaan soveltuvaan lainsäädäntöön perustuvia velvollisuuksia taikka hakemuksen kohteena olevassa luvassa annettuja lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Mikäli luvan voimassaoloa halutaan jatkaa, tulee hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi toimittaa kaivosviranomaiselle ennen luvan voimassaolon päättymistä. Hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain 34 §:ssä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain 58 §:n mukaisesti. Lupapäätös liitteineen toimitetaan hakijalle. Päätös toimitetaan niille kunnille, lupa- ja valvontavirastolle ja muille tahoille, joille on asian käsittelyn aikana annettu tieto ja joilta on pyydetty lausunto. Jäljennös päätöksestä toimitetaan myös saamelaiskäräjille, jos se kohdistuu saamelaisten kotiseutualueelle tai se koskee kaivoslain 38 §:n 2 momentissa tarkoitettua hanketta, sekä paliskunnalle, mikäli se kohdistuu erityiselle poronhoitoalueelle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella kaivosviranomaisen verkkosivuilla (www.tukes.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan toiminnan vaikutusalueen kunnassa kuntalain 108 §:n mukaisesti.

Päätösmaksu

Päätösmaksu 795 €. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (797/2024).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Asetus kaivostoiminnasta (1123/2025)

Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (797/2024)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Maija Viikinen, puh. 029 5052 166, etunimi.sukunimi@tukes.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on esitellyt ylitarkastaja Maija Viikinen ja ratkaissut ylitarkastaja Heikki Puhakka.

LIITTEET Liite 1. Valitusosoitus
 Liite 2. Kartta alueesta (1:10 000)
 Liite 3–6. Lausunnot
 Liite 7. Kullanhuuhdontakorvaukset INFO

TIEDOKSI Sallivaaran paliskunta
 Lupa- ja valvontavirasto
 Metsähallitus
 Saamelaiskäräjät
 Saamelaismuseo Siida
 Inarin kunta

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, Lupa- ja valvontavirasto ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- 5) valittajan nimi ja kotikunta
- 6) valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
- 7) myös sähköinen tai muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan toimittaa (prosessiosoite)

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Sähköistä asiointipalvelua

käytettäessä erillistä prosessiosoitteen ilmoittamista ei tarvita.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- 1) päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- 3) asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valitus tehdään ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 310 euroa**. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Torikatu 34–90, 90100 Oulu

postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

faksi: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Ylitarkastaja Heikki Puhakka
28.4.2026

Ylitarkastaja Maija Viikinen
28.4.2026

Lemmejoen
kansallispuisto
Natura 2000

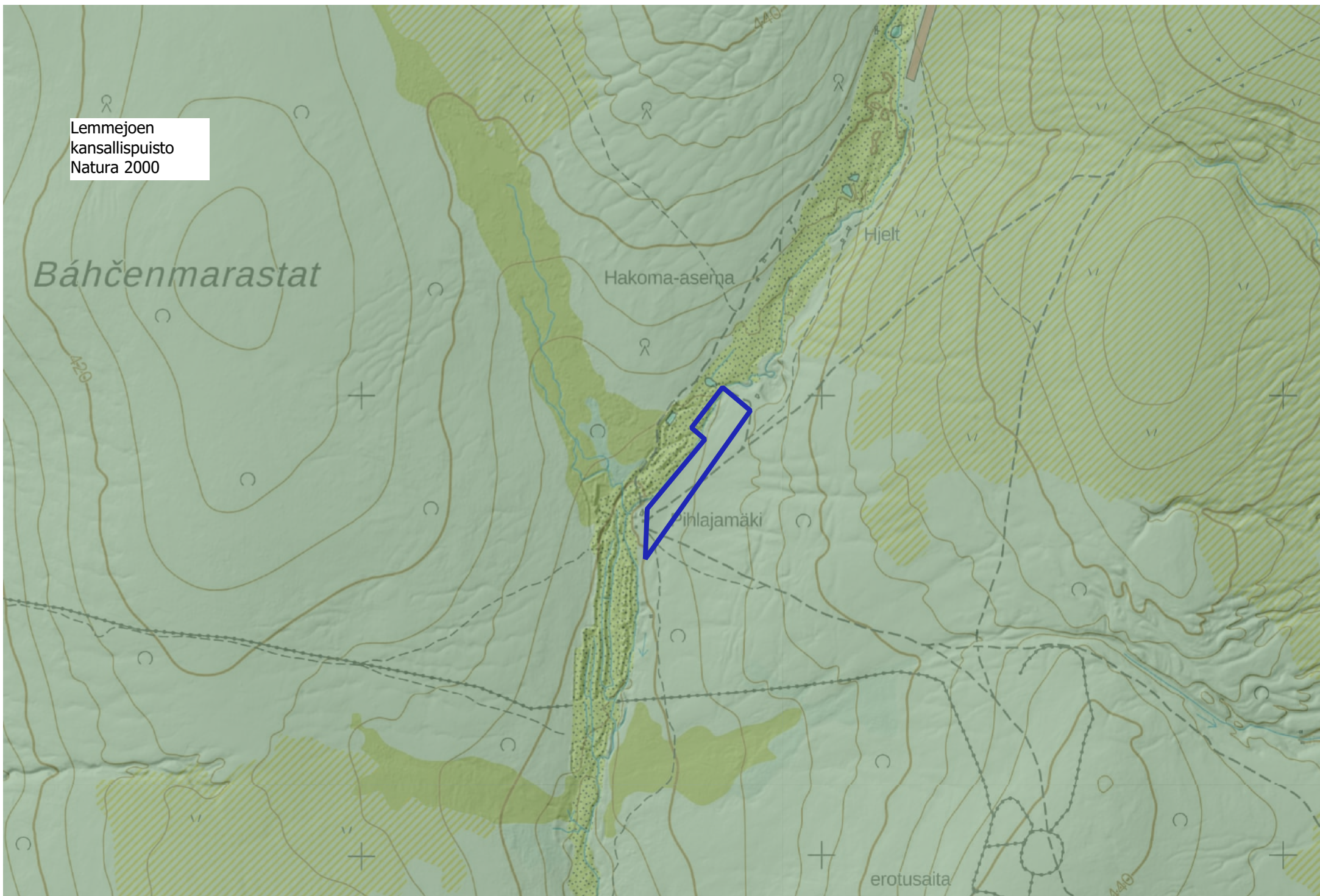
Báhčenmarastat

Hakoma-asema

Hjelt

Pihlajamäki

erotusaita

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia	30.03.2026 09:52:10 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (5 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Metsähallitus
kirjaamo@metsa.fi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, Tukes
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 19.2.2026

**Metsähallituksen lausunto kullanhuhdontaluvan jatkoaikahakemuksesta, HL2020:0024
Kuvernöörin viraston takamettä, Lemmenjoen kansallispuisto, Inari, Lapin Kullankaivajain
Liitto ry**

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kuuluttanut kaivoslain 40 §:n nojalla kullanhuhdontalupahakemuksen. Hakemusalue, jonka pinta-ala on 2,2 hehtaaria, sijaitsee Miessijoen varrella Lemmenjoen kansallispuistossa Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnoimalla kiinteistöllä 148-891-1-1. Hakemusalueella on tarkoitus harjoittaa lapiokaivuuta ja arvio vuosittaisesta kaivumäärästä 100 m³. Kullanhuhdontalupaa haetaan 10 vuodeksi. Samalla haetaan myös toiminnan aloittamislupaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Kyseessä on jatkoaikahakemus 15.2.2026 päättyneelle kullanhuhdontaluvulle.

Luonnonsuojelulain huomioiminen

Sen lisäksi mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa-asiaa ratkaistaessa ja muutoin kaivoslain mukaan toimittaessa muun muassa luonnonsuojelulakia (9/2023, LSL). Kaivoslain muuttamista koskevassa hallituksen esityksessä (HE 126/2022) todetaan luonnonsuojelulain soveltamisesta, että ”-Tämä edellyttää kaivosviranomaisen muun muassa asettavan riittävän tarkkoja lupamääräyksiä sen varmistamiseksi, ettei luvan mukainen toiminta aiheuta luonnonsuojelulaissa kiellettyä seurausta”. Metsähallitus toteaa, että lupaharkinnassa ja kullanhuhdontaluvassa annettavissa määräyksissä tulisi huomioida muun muassa Natura 2000-alueita koskevat säännökset sekä kansallispuiston rauhoitussäännökset.

Natura 2000 -alue

Hakemusalue sijaitsee Lemmenjoen kansallispuisto -nimisellä Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueella (FI13000201). Natura-alue on perustettu erityisten suojelutoimien alueeksi (SAC). Alue on myös ilmoitettu komissiolle lintudirektiivin mukaisena erityisenä suojelualueena (SPA-alue). Natura-alueen suojelun perusteena ovat alueella esiintyvät yhteensä 22 luontodirektiivin liitteen I luontotyyppiä ja 7 liitteen II lajia sekä 48 lintudirektiivin mukaista lajia. Hakemusalueella esiintyy tunturijoet ja purot (3220) ja tunturikoivikot (9040) -luontotyyppiä.

Luonnonsuojelulain 34 §:n mukaan Natura 2000 –alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää. LSL 35 §:ssä säädetään arviointivelvollisuudesta. Hankkeesta vastaavan on asianmukaisella tavalla arvioitava hankkeen vaikutukset Natura –alueen suojelun perusteena oleviin luonnonarvoihin, huomioiden myös yhteisvaikutukset muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa.

Hakija on arvioinut vuotuisen kaivun kohdistuvan noin 0,004545 hehtaarille. Hakemus ei kuitenkaan sisällä arviointia siitä, miten kyseinen kullanhuuhdontahanke yhdessä muun Lemmenjoelle sijoittuvan kullanhuuhdonnan kanssa vaikuttaa Natura-alueen suojelun perusteena oleviin luonnonarvoihin. Metsähallitus korostaa lupaviranomaisen vastuuta varmistaa, ettei toiminnasta yhteisvaikutukset huomioiden aiheudu luonnonsuojelulaissa kiellettyä seurausta.

Lemmenjoen kansallispuisto

Hakemusalue sijaitsee myös Lemmenjoen kansallispuiston alueella. Kansallispuiston rauhoitussäännöksistä säädetään lain (521/2023) 21 b ja 21 c §:issä. Kansallispuistossa saa kaivoslain (621/2011) mukaisesti huuhtoa kultaa perinteisin menetelmin ilman konevoimaa sekä Metsähallituksen luvalla rakentaa mainitun lain 26 §:n 2 momentissa tarkoitettun rakennuksen tai rakennelman kullanhuuhdontaa varten. Kullanhuuhdonnalla ei saa vaarantaa kansallispuiston perustamistarkoitusta. Hallituksen esityksessä (HE 270/2022 vp, s. 35) tarkennetaan säännöstä kaivun osalta toteamalla, että Lemmenjoen kansallispuistossa sallittaisiin kansallispuiston perustamistavoitteiden mukaisesti käsivoimin lapiokaivuna harjoitettava perinteinen kullanhuuhdonta, ilman moottoroituja työvälineitä.

Tukesin aineiston perustella (tilanne 9.5.2025) Lemmenjoen kansallispuistossa on voimassa olevia kullanhuuhdontalupia 65 kappaletta 365 hehtaarin alueella. Vastaavasti kullanhuuhdontalupahakemuksia on 9 kappaletta 36 hehtaarin alueella.

Uhanalaiset eläin- ja kasvilajit

Hakemusalueelta ei tällä hetkellä tunneta uhanalaisten lajien esiintymiä tai suojeltuja luontotyyppisiä.

Kulttuuriperintö

Alueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) suojaamia muinaisjäännöksiä, rakennusperintökohteita tai muita kulttuuriperintökohteita. Muinaismuistolain suojaamat kiinteät muinaisjäännökset ovat rauhoitettuja muistoina Suomen aikaisemmasta asutuksesta ja historiasta. Yli 100-vuotiaat rakennusten ja rakennelmien rauniot ja muut ihmistoiminnan jättämät jäännökset ovat kiinteitä muinaisjäännöksiä. Jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suorittaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ muinaisjäännöksen kohdalta heti keskeytettävä ja ilmoitettava kohde Saamelaismuseum Siidaan, joka päättää jatkotoimenpiteistä. Ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa on kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen

kielletty. Myös muut alueella mahdollisesti olevat kulttuuriperintökohteet tulee ottaa huomioon maankäytössä niin, ettei niitä vahingoiteta.

Hakemusalue on valtakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön, Repokairan ja Lemmenjoen alueen saamelaisasutus ja kullankaivajayhdyskunta, RKY kohteen alueella. Lemmenjoen kulta-alue on merkitty voimassa olevaan Pohjois-Lapin maakuntakaavaan maV 5934-merkinnällä, joka osoittaa kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta, jonka suunnittelussa on turvattava merkittävien kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen säilyminen.

Kalasto ja kalastus

Metsähallitus toteaa, että Lemmenjoen vesistö (jonka alueelle lupahakemus sijoittuu) ja sen sivujoet ja lukuisat sivujoet, kuten Vaskojoki (laskee pohjoiseen), ovat tärkeitä sekä paikallisten, että ulkopaikkakuntalaisten kalastuskohteina. Kyseisen vesistöalueen arvokkaimmat kalalajit ja kannat ovat riippuvaisia sekä veden- että pohjanlaadusta. Hyväkuntoiset ja pohjarakenteeltaan monimuotoiset kutu- ja poikastuotantoalueet, sekä riittävän syvyyden ja syvyysvaihtelun omaavat suvannot ja nivat, ovat keskeinen tekijä virta- ja koskikutuisten kalalajien elinkierron onnistumisessa.

Kullanhuuhdonnan ja -kaivuun riskit kalakannoille ja kalastukselle ovat erityisesti morfologiset muutokset uomissa sekä virtaamien pieneneminen luontaiseen tilaan verrattuna. Uomista johdetaan vettä niiden ulkopuolelle huuhtontaa ja seulontaa varten, jolloin uoman luontainen vesimäärä vähenee. Pääasiallinen tekijä morfologisille muutoksille on kaivuutyöt ja veden avulla tapahtuva huuhtonta, joka aikaansaa kiintoainepartikkeleiden huuhtoutumista vesimassassa ja täten lisää kiintoainekuormitusta. Metsähallitus tulee esittämään yhteistarkkailun laajentamista myös morfologisten muutoksien seurantaan sekä kalataloustarkkailuun kaikkeen kultanhuuhdontaan ja kaivuuseen liittyen sekä Ivalojoen-, Tankajoen ja Lemmenjoen vesistöalueilla. Samalla tulisi ottaa huomioon kaivuukohteina olevien jokien- ja purojen kyky vastaanottaa kuormitusta ja säädellä kullankaivuuta ja -huuhdonta yhteisvaikutusten arviointia käyttäen.

Riskien hallintaa on myös parannettava luvittamisen kautta. On ilmeistä, että sään ääri-ilmiöt tulevat lisääntymään ja eroosiolle herkäät rinteissä sijaitsevat kasvittomat kaivuumassat tulevat altistumaan entistä suuremmille huuhtoumille sekä sademäärille tulevaisuudessa. Pääsääntöisesti hakemuksissa todetaan kaivuutyön ja huuhdonnan vaikutuksien olevan olemattomia vastaanottaville vesistöille, mutta volyymin ja kaivuutyömaiden määrän kasvaessa yhteisvaikutuksia väistämättä syntyy edellä mainituin tavoin vastaanottavissa vesistöissä. Lupaviranomaisten tulisi käyttää yhteisvaikutusten arvioita parhaan käytettävissä olevan tiedon kautta.

Lisäksi Metsähallitus toteaa, että Pohjois-Lapin maakuntakaavassa 2040 Vaskojoki osoitetaan arvokas vesistö -merkinnällä (av-6581). Arvokas vesistö -merkintä perustuu maakuntakaavassa osoitettujen vesistöjen lohi- ja taimenkantojen suojelubiologiseen ainutlaatuisuuteen sekä Suomen että maailmalaaajuudessa perspektiivissä. Yksittäisenä

jokin hanke voi olla vaikutuksiltaan pieni, mutta yhdistettynä useaan pieneenkin hankkeeseen samalla vaikutusalueella, voivat yhteisvaikutukset muodostua merkittäviksi. Kaivoslain 46 §:n 6 kohdan mukaan kullanhuuhdentalupaa ei saa myöntää alueelle, jossa luvan mukainen toiminta vaikeuttaisi oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista. Metsähallituksen näkemyksen mukaan kullanhuuhdentalupaa koskevassa harkinnassa tulee huomioida maakuntakaava ja edellä mainittu kaavamääräys.

Vakuus

Kaivoslain 107 §:n mukaisen vakuuden tulee olla riittävä turvaamaan jälkitoimenpiteet ja mahdollisesta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat. Vakuuden suuruutta määritettäessä tulee huomioida alueen luonnonsuojelullinen arvo, kullanhuuhdonnassa sallitut menetelmät sekä alueen luonnontilaan palauttamisen kustannukset. Kun kullanhuuhdonta-alue tulee sijoittumaan kansallispuistoon ja Natura-alueelle, on kyse sellaisesta erityispiirteestä, joka tulee ottaa huomioon vakuutta asetettaessa ja riittävän vakuuden määrää arvioitaessa.

Päätöksen täytäntöönpano mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta

Koska kyseessä on jatkoaikahakemus, Metsähallitus ei näe estettä päätöksen täytäntöönpanolle. Metsähallitus kuitenkin toteaa, ettei täytäntöönpanoa koskevien määräysten antamisen pitäisi muodostua pääsääntöiseksi instrumentiksi aloittaa luvan mukainen toiminta kansallispuistossa, vaan muutoksenhauulle tulisi varata tosiasiallinen mahdollisuus ennen toiminnan aloittamista.

Yleiset asiat

Mikäli luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät, tulee lupapäätöksessä ottaa huomioon seuraavat näkökohdat:

- Kaivutoiminta tulee tapahtua siten, että alapuoliseen vesistöön ei pääse liettymistä aiheuttavaa mineraaliainesta eikä ravinteita. Maa-ainesten pääsy alapuoliseen vesistöön voidaan estää riittävällä veden kierrätyksellä ja saostusaltaila.
- Kaivukauden päättyessä on jyrkät kaivantojen reunat luiskattava. Reunat on myös merkittävä maastoon riittävän näkyvästi. Näillä toimenpiteillä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään vahinkoja. Metsähallitus katsoo, että kullanhuuhdentaluvan saaja on kaikilta osin vastuussa Metsähallitukselle ja/tai kolmannelle osapuolelle kaivutoiminnasta mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.
- Kaivutyöhön liittyvä leirytyminen ja muu toiminta tulee tapahtua kullanhuuhdonta-alueen sisäpuolella. Hakija ei hae lupaa rakentamiselle tai muulle rakennelmalle, vaan toteaa hakemusalueen välittömään läheisyyteen sijoittuvalla lupa-alueella olevan luvallisia kaivua tukevia rakennuksia ja rakennelmia.
- Pystypuiden kaataminen on lähtökohtaisesti kielletty. Mikäli kullanhuuhdonta-alueella on puustoa tutkimustyön esteenä, on puiden poistamisesta sovittava

ennakkoon Metsähallituksen kanssa. Puuston poisto on rajattava vain välttämättömään ja puut on korvattava. On huomioitava, että kaivoslain mukaan kullanhuuhdontaluvan nojalla tapahtuvasta toiminnasta ei saa aiheutua merkittävää maisemallista haittaa.

- Ajoneuvoilla ajaminen maastossa vaatii aina Metsähallituksen luvan. Metsähallitus ohjeistaa hoitamaan huoltoajot huuhdonta-alueelle lumipeitteisenä aikana. Hakija toteaa alueen käyttäjäkunnan kulkevan alueelle jalkaisin.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet maankäytön erityisasiantuntija Tuija Kangasniemi sekä Eräpalvelujen kalastuksen erityisasiantuntija Markku Vierelä.

Mikael Nordström

Asiointijohtaja

Metsähallitus, Luontopalvelut

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Reetta-Mari Tammela	Suomi.fi	10.03.2026 15:28:02 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (1 sivu)

Kansilehden sivu 1/1

TUKES

**Inarin kunnan lausunto kunnan alueelle kohdistuvasta kullanhuuhdontalupahakemuksesta
HL2020:0024**

TUKES on pyytänyt Inarin kunnan lausuntoa kullanhuuhdontalupahakemuksesta nro HL2020:0024.

Hakemus ei kohdistu yleiskaava- tai asemakaava-alueelle. Lupahakemuksen käsittelyssä tulee ottaa huomioon alueen kaikkien valtausten kumulatiiviset vaikutukset alueen maankäyttöön, kuten luontaiselinkeinojen harjoittamiseen, maa- ja metsätalouteen.

Valtausalue tulee merkitä maastoon selkeästi.

Reetta-Mari Tammela
Tekninen johtaja

Valmistelija: Pekka Mäkynen, mittausinsinööri

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
PL 66
00521 Helsinki

Lausuntopyyntö 19.2.2026

Lausunto kullanhuuhdontalupahakemuksesta (jatkohakemus), Lapin Kullankaivajain Liitto Ry, kullan lapiokaivuu, Inari, valtaus Kuvernöörin viraston takametta, lupatunnus HL2020:0024

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Lupa- ja valvontaviraston lausuntoa yllä mainitusta kullanhuuhdontalupahakemuksesta. Kyseessä on jatkohakemus. Vuosittain aiotaan käsitellä maksimissaan 100 kuutiometriä maata. Alueella aiemmin toimitun perusteella kaivettavien tuotantoaukaisujen keskimääräinen syvyys tulee olemaan noin 2,2 m. Tämän perusteella arvioitu käytettävä pinta-ala vuosittain olisi 0,004545 hehtaaria.

Lupa – ja valvontaviraston lausunto

1 Natura 2000 -verkosto ja luonnonsuojelualueet

Hakemuksen mukainen kullanhuuhdonta-alue sijoittuu Lemmenjoen kansallispuistoon (KPU120024). Lemmenjoen alue on perustettu luonnonsuojelulain mukaiseksi kansallispuistoksi. Lemmenjoen kansallispuisto on liitetty Euroopan unionin Natura 2000- suojelualueverkkoon (F1130 0201). Natura-alue on sekä luonto- että lintudirektiivin mukainen suojelualue (SCI ja SPA).

Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan tässä tapauksessa kullanhuuhdontatoiminta ei todennäköisesti heikennä Natura-alueen luonnonarvoja eikä luonnonsuojelulain 35 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua arviointi- ja lausuntomenettelyä siten tarvita. Tähän johtopäätökseen on päädytty, koska alue sijoittuu jo toiminnassa olevalle kullanhuuhdonta-alueelle ja toiminta jatkuu jatkolupahakemuksen perusteella entisenkaltaisena (HL2020:0024).

2 Suojellut ja uhanalaiset luontotyypit (kaivoslain 11 §:n 2 mom. 3 ja 4 kohdat)

Hakemuksen mukaiselta kullanhuuhdonta-alueelta ei ole tiedossa olevia, varmistettuja luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisia tiukasti suojeltuja luontotyyppejä tai 64 §:n suojeltujen luontotyyppien ELY-keskuksen tai Lupa- ja valvontaviraston päätöksellä rajaamia luontotyyppikohteita.

Luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisten tiukasti suojeltujen serpentiiniluontotyyppien (serpentiinikalliot, -kivikot ja -sorakot) hävittäminen ja heikentäminen on kielletty riippumatta siitä, onko esiintymä merkitty Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämään paikkatietoaineistoon. Mikäli alueella tutkimusten yhteydessä havaitaan ultraemäksen kivilajin kalliopaljastumia, kivikkoja tai sorapintoja, pyydetään näistä ilmoittamaan Lupa- ja valvontavirastoon. Mahdollisilla serpentiiniluonto-tyyppikohteilla kohteilla tulee pidättäytyä ympärivuotisesti kaikesta maa- tai kallioperään kajoavasta toiminnasta sekä

maastoliikenteestä ilman suojaavaa lumipeitettä, kunnes Lupa- ja valvontavirasto arvioinut kohteen tilanteen ja antanut tarkemmat ohjeet kohteen läheisyydessä. Näin toimien kullanhuuhdonnalla ei rikota LSL 65 §:n tiukasti suojellun luontotyypin hävittämisen- ja heikentämiskieltoa.

3 Rauhoitetut, erityisesti suojeltavat ja uhanalaiset lajit (kaivoslain 11 §:n 2 mom. 3 ja 4 kohdat)

Hakemuksen mukaiselle kullanhuuhdonta-alueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei sijoitu tiedossa olevia luonnonsuojeluasetuksen (2023/1066) liitteiden 3 ja 5 rauhoitettujen lajien esiintymiä, ei liitteen 6 uhanalaisten lajien ja erityisesti suojeltavien lajien havaintopaikkoja eikä luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen II a ja IV a eläinlajien eikä II b ja IV b kasvilajien havaintopaikkoja (23.3.2026 Lajitietokeskus). Myös hakemuksessa haetun alueen ja sen lähiympäristön arvokkaan lajiston tiedot oli esitetty asianmukaisesti.

Alueella tai sen läheisyydessä ei ole tiedossa olevia lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettujen, luonnonsuojelulain 73 § nojalla rauhoitettujen suurten petolintujen pesäreviirejä.

Mikäli alueelta havaitaan edellä mainittuja lajeja, on huuhdontatoiminta järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu luonnonsuojelulaissa kiellettyä seurausta, kuten lajin heikentämistä tai häviämistä eikä lajin elinympäristön heikentämistä tai tuhoutumista.

Alueella toimittaessa on huolehdittava, ettei samentuneita huuhdontavesiä pääse poikkeustilanteissakaan Miessijokeen.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ympäristötarkastaja Jouni Rauhala ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Juha-Pekka Hämäläinen.

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/47804/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/47804/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Hämäläinen Juha-Pekka 26.03.2026 13:52

Esittelijä Rauhala Jouni 26.03.2026 13:10

Lausunto D.s.1268

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

VIITE LAUSUNTOPYYNTÖ HL2020:0024 (SAAPUNUT 12.2.2026)
ASIA KULLANHUHDONNAN JATKOLUPAHAKEMUS HL2020:0024
KUVERNÖÖRIN VIRASTON TAKAMETTÄ

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pyytänyt Saamelaismuseum Siidalta lausuntoa Lapin Kullankaivajien Liitto ry:n kullanhuuhtonnan jatkolupahakemuksesta HL2020:0024 Kuvernöörin viraston takamettä. Saamelaismuseum Siida lausuu asiasta museolain (314/2019) 7 §:n mukaisena alueellisena vastuumuseona toimialansa (rakennettu ja arkeologinen kulttuuriperintö sekä maisema) osalta sekä museolain (314/2019) 9 §:n mukaisena valtakunnallisena vastuumuseona erikoisalansa (saamelaiskulttuuri) osalta.

Lupahakemusalue HL2020:0024 sijaitsee Inarin kunnassa, Miessijoen uomassa, Jäkäläpään lounaisosassa. Lupaa haetaan lapiokaivuuseen kymmeneksi vuodeksi. Lupa-alue on kooltaan 2,2 ha ja vuosittainen kaivuumäärä on enintään 100 m³. Hakemuksen liitteenä on kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.

Pohjois-Lapin maakuntakaavassa 2040 (2024) lupahakemusalue sijaitsee kahden eri merkinnän alueella: SL4017 Lemmenjoen kansallispuisto ja ma5934 Lemmenjoen kulta-alue. Lemmenjoen kansallispuistossa SL4017 säilytetään maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot, huolehditaan ympäristövaurioiden maisemoinnista ja kehitetään opastettua retkeilyä, joiden rakenteet toteutetaan korkeatasoisesti luonto- ja kulttuuriarvoihin sopeuttaen. Lemmenjoen kulta-alue ma 5934 on maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö, jonka suunnittelussa turvataan alueen kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaiden piirteiden säilyminen. Lupahakemusalue kuuluu saamelaisten kotiseutualueeseen ja on poronhoitolain 2.2 § mukaan erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella, jolla maata ei saa käyttää niin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa porotaloudelle.

Kulttuuriympäristö

Lupahakemusalue kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön Repokairan ja Lemmenjoen alueen saamelaisasutus ja kullankaivajayhdyskunta (RKY). Hakemusalueella ei ole muinaismuistolaila (295/1963) suojeltuja kiinteitä muinaisjäännöksiä. Mikäli lupahakemusalueelta havaitaan merkkejä muinaisen ihmisen toiminnasta, kuten tulisijoja, kivirakennelmia tai kiviesineitä, työt on löytöpaikalla keskeytettävä ja löydöistä on ilmoitettava museoviranomaisille, tässä tapauksessa Saamelaismuseum Siidaan.

Saamelaismuseum Siida katsoo, että kullanhuuhdonta-alueiden maisemaan, luonnonympäristöön ja kulttuuriperintöön kohdistuvien kumuloituvien vaikutusten arviointi on välttämätöntä tilanteessa, jossa vierekkäiset, enintään 7 hehtaarin suuruiset lupakohteet muodostavat tosiasiallisesti laajan yhtenäisen toiminta-alueen. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lupa- ja valvontaviranomaisena tulee käsitellä kullanhuuhdontalupahakemuksia laajempina alueellisina kokonaisuuksina sekä arvioida niiden yhteisvaikutuksia asianomaisen alueen kulttuuriperintöön, luonnonympäristöön ja erityisesti maisemaan. Näin lupaharkinta vastaa toiminnan todellista laajuutta ja vaikutuksia.

Eija Ojanlatva
intendentti

Juha-Pekka Joonas
amanuunssi, arkeologinen kulttuuriperintö

Kullanhuuhdontakorvaukset

Kullanhuuhdontakorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kullanhuuhdontalupa on tullut lainvoimaiseksi tai kaivosviranomaisen on antanut määräyksen päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava **viimeistään 15 päivänä maaliskuuta.**

Maksettaessa kullanhuuhdontalupaan liittyvää maanomistajakorvausta (50 €/ha) Metsähallitukselle, maksetaan monikäyttömetsien alueilla ja luonnonsuojelualueilla sijaitsevat korvaukset erikseen joko Metsähallituksen Kiinteistökehityksen (monikäyttömetsät) tai Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien (luonnonsuojelu- ja erämaa-alueet) tileille.

Maksuohjeet

Metsähallitus Kiinteistökehitys: **FI83 5000 0120 1439 03**

Metsähallitus julkiset hallintotehtävät: **FI07 5000 0120 2512 92**

Maksun selitteeksi tulee laittaa **lupatunnus** (esim. HL2019:0000), **kunta ja lupa-alueen nimi**. Lisäksi maksusta tulee käydä ilmi mitä maksetaan eli:

- Kullanhuuhdontakorvaus

Useita eri lupa-alueita maksettaessa kaikki informaatio ja kaikkien alueiden lupatunnusten numerot on laitettava selitteeksi.

Puustokorvaukset maksetaan Metsähallitus Metsätalous Oy:lle. Korvauksista on sovittava Metsätalouden aluepäällikön kanssa.

Lisätiedot:

Metsähallitus / Pasi Molkoselkä: +35840 3523 127

<https://www.kaivannaiset.fi/kaivostoiminta/kullanhuuhdonta/>